

3. SANȚIUNILE CONTRAVENȚIONALE

3.1. Categoriile de sancțiuni

Sanctiunile contravenționale sunt prevăzute atât în Legea nr. 32/1968, cât și în alte acte normative speciale care reglementează și sancționează contravenții în diferite domenii de activitate.

Legea cadru reglementează două categorii de sancțiuni principale -avertismentul și amenda -, precum și o sancțiune complementară -confiscarea.

Actele normative speciale prevăd și alte sancțiuni: închisoarea contravențională (Legea nr. 12/1990, Legea nr. 56/1992, Ordonanța Guvernului nr. 30/1991. Legea nr. 61/1991); retragerea sau anularea autorizației de funcționare (Legea nr. 33/1991, Legea nr. 52/1994, Hotărârea Guvernului nr. 181/1992). închiderea contului bancar (Hotărârea Guvernului nr. 569/1991); sechestrarea (Hotărârea Guvernului nr. 789/1991), retragerea permisului de arma (Legea nr. 17/1996) etc.

În literatura juridică¹ se considera că sunt reglementate trei categorii de sancțiuni contravenționale;

- sancțiuni principale: avertismentul, amenda. închisoarea contravențională;

- sancțiuni complementare: confiscarea unor bunuri și suspendarea unor drepturi anume prevăzute de lege pe o perioadă de timp limitată, de exemplu: suspendarea dreptului de a conduce un autovehicul pe drumurile publice, suspendarea unui local public, retragerea licenței de import-export etc.;

- sancțiuni accesorii, decurgând din executarea închisorii contravenționale, cel în cauză pierzându-și drepturile prevăzute la lit. b), c), d) și e) din Codul Penal și anume dreptul de a ocupa o funcție sau exercita o profesie de natură aceeași de care s-a folosit contravenientul pentru săvârșirea acelei fapte ilicite, drepturile părintești și cel de a fi tutore sau curator.

- În cele ce urmează ne vom referi la cele mai importante din aceste sancțiuni.

3.2. Avertismentul

Avertismentul prevăzut de art. 6 din Legea nr. 32/1968 este sancțiunea cea mai ușoară care se aplică făptuitorului în cazul săvârșirii unei contravenții care

prezintă un grad de pericol social redus. Li consta in atragerea atenției contravenientului asupra pericolului faptei sale și in recomandarea ca pe viitor sa respecte dispozițiile legale. Prin natura sa intrinseca, avertismentul este

O sanțiune morala; el se deosebește de amenda care este 6 sanțiune pecuniara. Practic, aceasta sanțiune consta in dojenirea, dezaprobarea făptuitorului pentru ceea ce a savârsit. aratarea pericolului social al faptei comise, a! urmărilor provocate. sfatuirea contravenientului sa se îndrepte, sa aiba o conduita normala. Avertismentul mai consta in atragerea atenției acestuia ca daca m viitor va mai savârși o alta contravenție, i se va aplica o sanțiune mai aspra. Așadar, pe lângă elementul de mustrare, el cuprinde si pe acela de atenționare cu privire la conduita ce trebuie avuta ulterior.

Avertismentul se poate aplica si atunci când actul normativ de stabilire si sanționare a contravenției nu prevede acesta sanțiune (art. 6 alin. 3 din Legea nr. 32/1P68). E ste o derogare de la principiul potrivit caruia stabilirea si sanționarea contravențiilor se aplica numai daca sunt prevăzute in actul normativ respectiv.

Dispoziția citata lașă, așadar, un câmp larg de apreciere organelor competente sa aplice sanțiunea, care vor putea sa decidă daca este cazul ori nu sa substituie avertismentul amenzii. Aprecierea se face ținând seama de persoana contravenientului, de comportarea anterioara, de atitudinea acestuia fata de fapta, de angajamentul ca pe viitor nu o va mai repeta, de Împrejurările în care a fost comisa contravenția, de urmările ei etc.

În practica insa se constata in general o exigentă sporita in ceea ce privește aplicarea sanțiunilor contravenționale; se merge chiar spre limita maxima a amenzilor si nicidecum spre aplicarea avertismentului. De aceea, se impune ca organele competente sa înțeleagă că orice sanțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine. ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca in toate cazurile sa se aplice sanțiunea amenzii . Sanțiunile juridice constituie nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii luptelor ilicite, de educare a persoanelor vinovate.

Prin insași natura și scopul sau educativ. avertismentul se adreseaza oral contravenientului la constatarea faptei. Art. 43 din Legea nr. 32/1968 reglementează si posibilitatea aplicării sale in forma unei comunicări scrise, chiar în situația in care contravenientul a fost prezent la constatarea faptei. De exemplu, n voz de tamponare ușoara a unui-autovehicul, deși se aplica avertismentul, se v

a încheia rocesul-verbal. fiind necesar la organul de asigurări si la service- auto. Uneori. forma scrisa a avertismentului este ceruta de lege. într-adevar se prevede aplicarea avertismentului scris ori a avertismentului publicat (legea nr. 33 1991, Ordonanța Guvernului nr. 24/1993).

3.3. Amenda

Amenda este sancțiunea contravenționala cea mai importanta, specifica dreptului administrativ sau mai bine zis. dreptului contravențional; ea consta intr-o suma de bani pe care contravenientul trebuie sa o plateasca, când să-vârșește o contravenție cu un grad mai mare de pericol social. Tot gradul de pericol social este cel care determina cuantumul amenzii.

În nvod obișnuit, actele normative prevăd limite minime și maxime ale amenzilor. Aceste limite se dublează uneori in cazul repetării săvârșirii contravenției , ori atunci când contravenientul este persoana juridica .

De regula, litițele minime si maxime ale amenzilor reprezintă sume fixe; uneori inasa. ca in cazul reglementat de Legea nr. 52/1994 privind valorile mobiliare și bursele de valori, reprezintă anumite procente (intre 0,1 si 3% din „capitalul varsat” ori „intre jumatarea si totalitatea tranzacției sau intre totalitatea sau dublul sumei profitului obtinut ori a pierderii evitate prin tranzacția realizata prin săvârșirea contravenției...”(art. 10b); alteori, ca in cazul reglementat de Hotărârea Guvernului nr. 594/1992. limitele respective constau in „de la doua la cinci ori v aloarea tranzacției” (privind operațiunile de import-export prevăzute de acest act normativ).

Precizam ca limitele minime si maxime ale amenzilor contravenționale stabilite prin acte normative aflate in vigoare la 1 iunie 1994, au fost majorate prin Ordonanța Guvernului nr. 55/1994. aprobata de Legea nr. 129/1994.

De exemplu polrivit art. 17 din Legea nr. 87/1994 și art. 43 alin. 3 din Legea nr. 4/1995. Uneori, in cazul persoanelor juridice imenda esie mai mare de cinci ori decât in cazul persoanelor fizice ian 81 din (legea nr 137/1995). sau se triplează (art. 61 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997; art. 42 din Ordonanța Guvernului nr. 444997).

Sarcina individualizarii amenzii revine organului competent sa aplice sancțiunea, care va aprecia, de la caz la caz. in limitele prevăzute de actul normativ in lunctie de împrejurările in care fapta a fost savârșita. urmările ei. persoana contravenientului etc. (art. 20 alin. 2 din Legea nr. 32/1968).

În plus. uneori se va tine seama la stabilirea amenzii si de alte conside-

rente. De pilda, art. 90 alin. 2 din Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar precede va „la aplicarea sancțiunii, pe lângă împrejurările prevăzute de lege, se vor avea în vedere și mărimea suprafeței, categoria de folosință și clasa de fertilitate a terenului afectat”.

Individualizarea sancțiunii, fiind o obligație legală pentru agentul constatator. ea este cenzurabilă de organele care soluționează plângerea împotriva măsurii aplicate,

Cu titlu de excepție, unele acte normative nu prevăd limite minime și maxime ale amenzilor, ci stabilesc un criteriu obiectiv de calculare a lor. Astfel, conform dispozițiilor Ordonanța Guvernului nr. 70/1994 privind impozitul pe profit, republicată în 1997, amenda constă într-un procent (0.1%, 1%, 2%, 3%, 100% după caz) din impozitul datorat de agentul economic. Tot astfel, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 569/1991 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la regimul operațiunilor cu numerar nedeținerea sau deținerea cu întârziere a sumelor în numerar, care depășesc limita stabilită ce poate fi păstrată în casieria proprie de pe o zi pe alta. se sancționează cu amenda reprezentând 1% pe zi calendaristică, până la depășirea 1000 lei. amenzi în sume fixe sunt prevăzute și de Ordinul nr. 490/1995 al guvernatorului Băncii Naționale a României privind sancțiunile în cazul nerespectării de către unitățile bancare, a reglementărilor privind compensarea multilaterală a plăților interban- care până la numerar pe suport de hârtie (50.000 lei -art. 2: 200.000 lei -art. 3 și 7; 1.000.000 lei -art. 4 și 5 etc.). Evident, în cele două ipoteze agentul care aplică sancțiunea nu mai are posibilitatea să aprecieze și să individualizeze amenda, ci el trebuie doar să o calculeze.

De asemenea, tot ca o excepție, art. 4d lit. c) din Legea nr. 33/1991 prevede ca sancțiunile „aplicarea de amenzi care nu pot depăși 1% din capitalul social al băncii, dacă deși avertizată, societatea bancară continuă contravenția”!

De reținut este faptul că amenda are un caracter legal. Ca urmare, nu s-ar putea aplica o sancțiune într-un quantum care să nu se situeze în limitele stabilite ori să fie determinată pe baza altor criterii decât cele reglementare.

Mai trebuie precizat că amenda contravențională spre deosebire de cea penală nu atrage decăderi sau interdicții pentru persoanele sancționate și nu constituie în principiu, antecedent care să eze asupra unei eventuale sancționări viitoare .

3.4. Închisoarea contravențională

Închisoarea ca sancțiune contravențională principală (aplicabilă numai persoanelor fizice), nu este prevăzută de 1 lege nr. 32/1968, ci de alte acte normative speciale. Rezultă că această sancțiune are un caracter de excepție, fiind reglementată prin derogare de la prevederile legii de drept comun în materia contravențiilor. Introdusă prin Decretul nr. 329/1966 privind sancționarea unor contravenții la regulile de călătorie cu trenul, închisoarea contravențională a fost ulterior stabilită și prin alte acte normative, printre care Decretul nr. 153/1970 pentru stabilirea și sancționarea unor contravenții privind regulile de conviețuire socială, ordinea și liniștea publică (asa cum a fost modificat și completat prin Decretul nr. 41/1980), considerat ca un veritabil drept comun (lege cadru) a acestei materii (închisoarea contravențională), acest decret a fost abrogat prin Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcarea unei norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, ce conține, în mare, aceleași dispoziții privind închisoarea contravențională, Ulterior Decretului nr. 329/1966, închisoarea contravențională a fost prevăzută și de legea nr. 25/1969 privind regimul străinilor, precum și legea nr. 10/1974 privind rechizițiile. După anul 1989 au fost adoptate mai multe acte normative care prevăd această sancțiune. Legea nr. 12/1990 privind protejerea populației împotriva unor activități comerciale ilicite (republicată în 1991); Legea nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice; Legea nr. 32/1992 pentru aprobarea volumului maxim de masă lemnoasă ce se va recolta în anul 1992 și a unor măsuri de protecție a fondului forestier; legea nr. 56/1992 privind frontiera de stat a României; Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor (republicată în 1994); Legea nr. 132/1997 privind rechizițiile cîmburi și prestațiile de servicii în interes public

Durata închisorii contravenționale diferă în raport de gravitatea săvârșită; pentru unele fapte, ea poate fi de la 15 zile la 2 luni (sau până la 3 luni); pentru altele de la o luna la 3 luni (sau până la 6 luni), și, în sfârșit, de la 3 luni la 6 luni (art. 2 din Legea nr. 12/1990: art. 3 din Legea nr. 61/1992). Conform art. 5 din Legea nr. 61/1991, dacă o persoană a săvârșit mai multe contravenții, constatate prin același proces verbal, în cauză în care pentru toate faptele sau numai pentru unele din ele s-a stabilit sancțiunea închisorii contravenționale, se va aplica o singură sancțiune, care nu va putea depăși 6 luni.

Remarcăm că sancțiunea închisorii contravenționale este alternativă cu amendă. Într-adevăr, de exemplu, Legea nr. 12/1990, Legea nr. 61/1991, Legea nr.

42/1992 si Legea nr. 56/1992 prevăd ca anumite fapte ilicite se sancționează/a cu Închisoare contravențională sau cu amendă. Dar. pe când amendă este aplicată (ca regula generală) de organul administrativ competent să constate și să sancționeze contravențiile în diferite domenii de activitate, sancțiunea închisorii contravenționale se pronunță numai de instanța de judecată. În acest sens. se dispune ca în cazul contravențiilor pentru care legea prevede și sancțiunea închisorii contravenționale și agentul constatator apreciază ca sancțiunea amenzii este neîndestulătoare, aceasta va trimite de îndată procesul-verbal de constatare judecătorei competente .

Sancțiunea închisorii contravenționale se deosebește de închisoarea penală, atât prin regimul juridic al aplicării sale, cât și cel al executării . În acestă privință, instanța supremă a statuat (este adevărat sub regimul Decretului nr. 153/1970, care a fost abrogat prin Legea nr. 61/1991) ca întreaga procedură de sancționare a contravențiilor în acest domeniu (al ordinii și liniștii publice) are un caracter civil-administrativ. Trimiterea pe care reglementarea în materie o face la Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător numai în ceea ce privește executarea sancțiunii închisorii contravenționale, nu schimbă natura juridică a cauzei din civilă în penală. Căci. așa cum s-a precizat în literatura de specialitate⁴, ca și faptele care atrag răspunderea materială sau disciplinara, contravențiile aparțin sterei extrapenale. sunt de natură civilă, iar hotărârile care se dau și sancțiunile ce se aplică au caracter ne penal, fiind supuse principiilor de bază și normelor procedurale privind procesul civil'.

3.5. Confiscarea

Confiscarea însoțește sancțiunea principală, de obicei amendă sau închisoarea contravențională, aceasta măsură poate fi luată numai dacă ea este prevăzută expres în actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției. Ca sancțiune complementară, ea constă în trecerea în proprietatea statului, țara plată, a anumitor bunuri care au legătură cu fapta ilicită.

Potrivit art. X din Legea nr. 32/1868 sunt supuse confiscării:

a) lucrurile produse prin contravenție;

Art. 3 din Legea nr. 61/1991; art. 76 alin. 2 din Legea nr. 56/1992.

Costka Bulai. Infrațiuni și contravenții, în „Studii și cercetări juridice” nr 2/1973, p. 271.

Tribunalul Suprem. secția penală, decizia nr. 2448/1982. în „Revista româna de drept” nr. 10 1985, p. 74.

A se vedea Teofil Pop, Probleme procedurale în legătură cu noua reglementare privind stabilitatea și sancționarea unor contravenții, în „Revista romana de drept” nr 9/1970, p, 110 - 119.

Horia Diaconescu, nota I la decizia penala nr.579/19x.t j Tribunalului Județean Dolj, în „Revista româna de drept” nr. 7/1985, p. 60.

b) lucrurile care au servit la săvârșirea contravenției dacă sunt ale contravenientului;

c) bunurile dobândite prin săvârșirea contravenției, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate.

De asemenea, sunt supuse confiscării, indiferent dacă este îndeplinită sau nu vreuna din condițiile de mai sus. lucrurile a căror deținere sau circulație este interzisă.

Acest text trebuie însă coroborat cu dispozițiile art. 41 alin. 8 din Constituție, conform cărora confiscarea nu poate avea ca obiect decât bunuri care, după caz: a) au fost destinate: b) au fost folosite: c) au rezultat din infracțiuni ori contravenții- Totodată, prevederea din alineatul final al art. 8 din Legea nr. 3'2/1968 fiind contrară art. 41 din Constituție, cade sub incidența art. 150 alin.1 din legea fundamentala și prin urmare, este abrogată .

În spiritul dispozițiilor citate, prin mai multe acte normative se prevede confiscarea bunurilor, mărfurilor sau produselor care au fost destinate, au servit ori au rezultat din contravenții.

Astfel, art. 6 din Legea nr. 12/1990 prevede ca mărfurile sau produsele care au servit sau au fost destinate să servească la săvârșirea contravenției dacă sunt ale contravenientului sau agentului economic, ca și sumele de bani și lucrurile dobândite, în mod vădit, prin săvârșirea contravenției se confiscă. Sunt supuse acestei măsuri și beneficiile obținute ilicit, precum și încasările în întregime din vânzarea mărfurilor a căror proveniență nu poate fi dovedită: ele se preiau ca venit la bugetul administrației centrale de stat sub forma unui impozit de 100%. Tot astfel, art. 36 alin. 3 și 4 din Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale și al zonei contigue ale României prevede că în situații deosebit de grave, organele române competente dispun, ca măsuri complementare, confiscarea navei, a instalațiilor, a uneltelor de pescuit, a aparaturii și a altor obiecte de la contravenient, folosite la săvârșirea contravenției. De asemenea, potrivit Legii nr. 31/1996 privind regimul monopolului de stat, bunurile și valorile care au servit la exercitarea fără licență a

unor activități (fabricarea și importul, în vederea comercializării în condiții de calitate, a alcoolului și a băuturilor spirtoase distilate: fabricarea și importul. În vederea comercializării în condiții de calitate, a produselor din tutun și a hârtiei pentru țigarete; organizarea și exploatarea pronosticurilor sportive) se confiscă în vederea valorificării sau distrugerii, după caz (art. 2 alin. 1 lit. e), f), h) și art. 13 alin. 2 și 4). Confiscarea este prevăzută și de alte acte normative, de exemplu: Legea nr. 83/1996 a serviciilor poștale (art. 17); Ordonanța Guvernului nr. 23/1995 privind instituirea sistemului de marcare pentru țigarete, produse din tutun și băuturi alcoolice (art. 13 alin. 2 și 3); Ordonanța Guvernului nr. 31/1995 privind reglementarea regimului de producere, circulație și comercializare a produselor farmaceutice (art. 6 alin. 3) etc.

Confiscarea este o măsură obligatorie și nu una facultativă. Așa fiind, agentul constatator, aplicând sancțiunea principală (amenda sau închisoarea contravențională), va dispune și confiscarea, în condițiile arătate, făcând mențiunile corespunzătoare în procesul-verbal.

3.6. Alte sancțiuni

În afara de sancțiunile principale (avertismentul, amenda, închisoarea contravențională; și cea complementară (confiscarea), prezentate mai sus, prin acte normative speciale sunt reglementate și alte sancțiuni contravenționale. Cele mai multe dintre aceste sancțiuni sunt specifice agenților economici, persoane juridice (în special societăți comerciale), așa cum rezulta din cele ce urmează.

A. Suspendarea activității agentului economic

Legea nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii financiare prevede în cazul repetării contravențiilor de la art. 8 lit. a) și b) din aceeași lege se poate lua măsură suspendării activității agentului economic pe o perioadă de până la 6 luni. De asemenea, conform art. 3 alin. 2 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, în cazul săvârșirii contravențiilor prevăzute la art. 2 lit. n) și r) se poate dispune și suspendarea activității localului public pe o perioadă între 10 și 30 de zile.

O primă constatare ce se desprinde din cele de mai sus, este aceea că suspendarea activității agentului economic constituie o sancțiune complementară pe lângă cea principală (amenda sau închisoarea contravențională). Cea de a doua, este aceea că măsură respectivă nu este obligatorie, ci facultativă. Ca

urmare. organul competent sa aplice sanctiunea va aprecia daca este cazul sau nu sa dispuna suspendarea si va stabili, in cadrul limitelor prevazute, si durata concreta a acesteia.

B. *Închiderea unității*

Spre deosebire de suspendarea activitatii agentului economic, care este o măsură facultativă, alte acte normative prevăd, ca măsură obligatorie, închiderea unității. De pilda, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 31/1995 funcționarea unei unitari de producție (a produselor farmaceutice) si a unei unitati

Nepunerea la dispoziția organelor de control a registrelor si a altor documente supuse controlului, precum si neprezentarea valorilor gestionate sau aflate in păstrare.

Este vorba de servirea de băuturi alcoolice consumatorilor aflați in stare vadita de ebrietate si minorilor, precum si reluzul responsabililor sau patronilor localurilor publice de a acorda sprijin organelor de politie in restabilirea ordinii publice.

farmaceutice fără autorizație de funcționare emisa de Ministerul Sănătății se sancționează cu amendă de la 2.000.000 la 10.000.000 lei și cu închiderea unității (art. 6-1 alin. 1 și 2; art. 6-II alin. 1 si 2).

C. *Suspendarea sau anularea autorizației de funcționare*

Mai multe acte normative prevăd, ca sancțiuni contravenționale, retragerea ori suspendarea sau anularea autorizației de funcționare.

De pilda, art. 105 din Legea nr. 52/1996 privind valorile mobiliare și bursele de valori, prevede ca in caz de săvârșire cu intenție sau din culpa prin comisiune sau omisiune a vreuneia din contravențiile stabilite de art. 104 din aceeași lege, sancțiunile ce se aplica sunt:

- a) amendă;
- b) retragerea autorizației;
- c) anularea autorizației;

d) interzicerea temporara sau definitiva, pentru persoanele fizice sau juridice, a intermediarii de valori mobiliare pentru o categorie, pentru unele sau pentru toate categoriile de operațiuni pe care aceasta le include.

Amenda poate fi aplicata cumulativ cu oricare din sancțiunile de la lit.

La rândul lor, retragerea si anularea autorizației se aplica cumulativ cu

interzicerea temporara sau definitiva a exercitării intermedierei de valori mobiliare¹.

De asemenea, art. 33 din Ordonanța Guvernului nr. 4/1665 privind fabricarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar pentru combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor din agricultura și silvicultura prevede anularea definitiva sau suspendarea pe o perioada cuprinsa între 1 și 6 luni a autorizației de comercializare, a autorizației de utilizare și a autorizației de prestări de servicii cu produse de uz fitosanitar, în următoarele situații:

a) când aceasta este ceruta de către personalul împuternicit cu atribuții de control din partea inspectoratului județean pentru protecția plantelor și carantina fitosanitara, inspectoratului de poliție sanitară și medicina preventiva, agenției județene pentru protecția mediului, inspectoratului județean de poliție, inspectoratului județean pentru protecția muncii și a altor unități competente;

b) în cazul săvârșirii repetate, în decurs de 2 ani, a uneia dintre contravențiile reglementate de actul normativ respectiv;

c) când autorizația a fost obținută pe baza unor informații false care au indus în eroare;

d) când agentul economic autorizat nu anunța emitentul, în termenul prevăzut, ca în documentația depusa la autorizare au intervenit modificări.

Anularea autorizației și retragerea permisului de arma este prevăzută de Legea nr. 17/1996 privind regimul armelor de foc și munițiilor în cazul săvârșirii anumitor contravenții, al recidivei contravenționale și concursului de contravenții (art. 76).

În sensul acestei prevederi sunt și art. 51 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1963 privind reglementarea tranzacțiilor nebursiere cu valori mobiliare și organizarea unor instituții de intermediere și art. 47 din Ordonanța Guvernului nr. 24/1993 privind reglementarea constituirii și funcționării fondurilor deschise de investiții și a societăților de investiții ca instituții de intermediere financiară.

Suspendarea autorizației de funcționare pe o perioada de la 3 până la 6 luni este prevăzută și de Ordonanța Guvernului nr. 31/1995 (art. 6-1 alin. 3 și art. 6-II alin. 3), iar retragerea autorizației de funcționare de Ordonanța Guvernului nr. 33/1995 privind masuri pentru colectarea, reciclarea și reintroducerea în circuitul

productiv a deșeurilor refolosibile de orice fel (art. 16 alin. 2).

Asemănător se prevede și **suspendarea licenței de fabricație** (art. 30 lit. f) din Ordonanța Guvernului nr. 42/1995 privind producția de produse alimentare destinate comercializării) sau **retragerea licenței de funcționare** (art. 58 alin. 4 din Legea telecomunicațiilor nr. 74/1996; art. 13 alin. 2 și 3 din Ordonanța Guvernului nr. 23/1995 privind instituirea sistemului de marcare pentru țigarete, produse din tutun și băuturi alcoolice) ori suspendarea sau anularea licenței de transport sau de execuție (art. 45 din Ordonanța Guvernului nr. 44/1977 privind transporturile rutiere).

D. *Închiderea contului bancar*

Închiderea contului bancar se poate aplica. În temeiul art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 569/1991. în caz de abateri repetate de la Regulamentul operațiunilor cu numerar emis de Banca Națională a României¹.

Această măsură echivalează practic cu suspendarea sau chiar cu încetarea activității agentului economic, pentru că închiderea contului creează imposibilitatea desfășurării acestei activități.

Nu se precizează un termen pentru care se închide contul, de unde se poate deduce că măsură este definitivă. Din dispozițiile textului citat rezulta că închiderea contului bancar este obligatorie în caz de abateri repetate. Dar, numărul acestor abateri nu este specificat, el rămânând la aprecierea organului competent să dispună sancționarea.

E. *Vărsarea la bugetul statului a unor sume egale sau duble cu valoarea impozitelor, taxelor și contribuțiilor datorate.*

Art. 18 din Legea 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale prevede: „În cazul în care impozitele și contribuțiile datorate statului au fost diminuate, prin încălcarea dispozițiilor fiscale, persoana contravenientă va vărsa pe lângă impozitele, taxele și contribuțiile neachitate, o sumă egală cu diferențele de impozite, taxe și contribuții stabilite de organul de control.

Dacă organul de control constată că persoana contribuabilă a săvârșit o nouă contravenție în termen de un an. va dispune vărsarea, pe lângă diferențele de impozite, taxe și contribuții stabilite potrivit legii, o sumă egală cu dublul diferențelor constatate”.

F. Refuzul eliberării licenței de import sau retragerea avizului de a efectua operațiuni de comerț exterior

Art. 16 din Hotărârea Guvernului nr. 340/1992 prevede ca în cazuri deosebite, odată cu sancțiunea contravențională principală, aplicată pentru nerespectarea normelor la regimul de import al deșeurilor și reziduurilor de orice natură, precum și al altor mărfuri periculoase pentru sănătatea populației și al mediului înconjurător. Ministerul Comerțului și Turismului, la propunerea Ministerului Mediului, este autorizat să refuze agentului economic în cauză eliberarea licenței de import pe o perioadă de la 2 la 10 ani, ori, după caz, să-i retragă avizul acordat de a efectua operațiuni de comerț exterior.

G. Sancțiuni complementare specifice circulației pe drumurile publice

Decretul 328/1966 prevede două sancțiuni contravenționale complementare: a) suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule pe timp de 1 - 3 luni; b) anularea permisului de conducere.

Potrivit art. 40 din Decretul nr. 328/1966 suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule pe timp de 1 - 3 luni intervine în cazul săvârșirii uneia dintre următoarele contravenții:

- a) conducerea autovehiculelor sub influența băuturilor alcoolice;
- b) conducerea autovehiculelor cu defecțiuni tehnice la sistemul de frânare sau la mecanismul de direcție;
- c) parcare, în mod repetat, a autovehiculelor aparținând societăților comerciale în alte locuri decât cele stabilite;
- d) încălcarea normelor referitoare la prioritatea de trecere;
- e) incalcare normelor referitoare la depășire;
- f) nerespectarea semnificației semnului de culoare roșie a semaforului electric;
- g) incalcare normelor legale privind trecerea la nivel de cale ferată;
- h) încălcarea normelor referitoare la folosirea pe timp de noapte a luminilor de drum la întâlnirea cu un alt vehicul care circula în sens opus;
- k) neoprirea la semnalul reglementar al ofițerilor și subofițerilor de poliție, în scopul sustragerii de la control.

În afara de aceste cazuri obligatorii în care intervine suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, sancțiunea respectivă se poate aplica și în situația depășirii în mod repetat, cu mai mult de 20 km/h, a vitezei legale (art. 40 alin. 2 din Decretul 328/1966).

În conformitate cu dispozițiile art. 41 din Decretul 328/1966, anularea permisului de conducere poate fi aplicată de către organele de poliție ca sancțiune contravențională, dacă titularul acestuia săvârșește în intervalul de 6 luni de la restituire una din faptele pentru care se aplică suspendarea dreptului de a conduce, deci în caz de recidiva contravențională.

3.7. Sechestrarea

Sechestrarea este o măsură administrativă luată pentru a da mai multă eficiența combaterii stărilor contravenționale". Neprevăzută de Legea nr. 32/1968, ea a fost reglementată de Decretul nr. 253/1978 și de unele acte normative adoptate după 1989, de exemplu Hotărârea Guvernului nr. 789/1991 și Hotărârea Guvernului nr. 157/1992.

Sechestrarea a fost considerată că joacă rolul „masurilor de siguranță” din legea penală. Prin această măsură „se înțelege punerea sub sigiliu a obiectelor și materialelor care au servit la săvârșirea contravenției, urmând a fi conservate ca atare până se respectă legea, respectiv sigilarea și distrugerea obiectelor sau materialelor care creează o stare de pericol pentru sănătatea populației și animalelor ori pentru mediul ambiant, după caz”.

Art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 789/1991 prevede ca obiectele și materialele care au servit la săvârșirea contravențiilor, precum și cele produse prin contravenții, sunt supuse sechestrării sau confiscării, urmând a fi conservate, valorificate sau distruse, după caz, iar art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 147/1992 dispune că „autovehiculele sau remorcile staționate neregulamentar pot fi blocate sau ridicate, transportate și depozitate în spații de parcare fixate de primărie, până la eliberarea acestora proprietarilor”.